

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Рішення обласної ради
від 23 грудня 2023 року № 729-VIII
(XX сесія VIII скликання)**

*Із змінами, внесеними
розпорядженням голови ХОВА:
від 01 липня 2024 року № 436 В;
від 02 липня 2025 року № 591 В;
від 05 серпня 2025 року № 684 В*

**Регіональна цільова Програма
розвитку цивільного захисту
Харківської області
на 2024 – 2026 роки**

**м. Харків
2023**

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Харківська область є одним із найбільших промислових центрів України. На території області розміщено 364 об'єкти підвищеної небезпеки та 64 хімічно-небезпечні об'єкти.

Безпека людини, її життя і здоров'я визначено у Конституції України найвищими соціальними цінностями. Кожний громадянин України має конституційне право на безпечне життя і здоров'я. Забезпечення безпеки та захисту населення є невід'ємною частиною державної політики національної безпеки та однією з найважливіших функцій центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

До повноважень органів виконавчої влади та місцевого самоврядування належить створення територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення та проведення її реконструкції. Існуюча система централізованого оповіщення в Харківській області не відповідає сучасним вимогам та потребує значних витрат на її підтримання у належному стані, обладнання та апаратура системи відпрацювали встановлені експлуатаційні терміни. З упровадженням сучасних цифрових телекомунікаційних систем використання застарілих зразків апаратури оповіщення за аналоговим принципом стає неможливим.

Серед інших проблем в області у сфері цивільного захисту є недостатній рівень забезпечення аварійно-рятувальних підрозділів сучасними матеріально-технічними засобами для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їхніх наслідків, потреба постійного оновлення відповідно до номенклатури регіонального матеріального резерву, призначеного для ліквідації надзвичайних ситуацій.

Важливим напрямом Програми є запобігання загибелі громадян області на водних об'єктах. Щороку на водних об'єктах області гине від 50 до 70 осіб, у тому числі від 5 до 8 дітей. Найбільша кількість загиблих фіксується у літній період (травень – серпень), вона складає орієнтовно 90 % від загальної кількості загиблих на водних об'єктах за рік.

Також гостро стоїть питання розмінування території області від вибухонебезпечних предметів, бо внаслідок агресії російської федерації орієнтовно 39 % території, яка була окупована, потребує розмінування.

Фактором безпечного проживання громадян в сільській місцевості є повсякденне функціонування Центрів безпеки.

2. Мета та завдання Програми

Метою Програми є реалізація державної політики у сфері цивільного захисту та зменшення ризиків, які можуть виникати на території Харківської області, до безпечного для населення рівня.

Основними завданнями Програми є:

- підвищення ефективності заходів щодо захисту населення і території області від надзвичайних ситуацій та досягнення гарантованого рівня захисту населення і територій від їхніх наслідків;

- забезпечення ефективного управління територіальною підсистемою єдиної державної системи цивільного захисту Харківської області;

забезпечення готовності органів управління та сил цивільного захисту до дій, спрямованих на запобігання надзвичайним ситуаціям, та реагування на них;

удосконалення системи оповіщення населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій або їхнє виникнення та своєчасне і достовірне інформування його про наявну ситуацію та вжиті заходи;

придбання засобів для здійснення запобіжних заходів у разі загрози виникнення надзвичайної ситуації, ліквідації її наслідків, проведення невідкладних відновлювальних робіт згідно з Номенклатурою та обсягами регіонального матеріального резерву;

забезпечення спеціальним обладнанням підрозділів пожежно-рятувальної спеціалізованої служби цивільного захисту регіонального рівня та піротехнічних підрозділів;

створення умов щодо утримання у постійній готовності Харківської обласної комунальної аварійно-рятувальної водолазної служби (далі – ХОКАРВС) до дій за призначенням;

забезпечення проведення пошукових водолазних робіт, пов'язаних із виявленням та підняттям з води тіл загиблих, водолазного обстеження дна акваторій пляжів, проведення водолазно-технічних робіт на гідропорудах;

підвищення рівня забезпечення пожежної безпеки сільських населених пунктів;

проведення гуманітарного розмінування деокупованих територій, у тому числі земель сільськогосподарського призначення, які є в комунальній власності, та інших об'єктів, ймовірно, забруднених вибухонебезпечними предметами внаслідок військової агресії російської федерації;

навчання населення з питань цивільного захисту, у тому числі правилам поведінки у разі виявлення вибухонебезпечних предметів, проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо поведінки з вибухонебезпечними предметами;

підвищення захисту об'єктів критичної інфраструктури, культурного, спортивного призначення, суб'єктів надання адміністративних послуг, населення.

(Із змінами, внесеними розпорядженням голови ХОВА від 01.07.2024 № 436В, абзац другий доповнено новим абзацом);

4. Результативні показники Програми

Реалізація заходів Програми дозволить:

створити сучасну територіальну автоматизовану систему централізованого оповіщення населення;

своєчасно проводити оповіщення та доведення необхідних сигналів і повідомлень до керівного складу органів управління і сил цивільного захисту територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Харківської області, суб'єктів господарювання та населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій;

оперативно реагувати аварійно-рятувальним підрозділам пожежно-рятувальної спеціалізованої служби цивільного захисту регіонального рівня на можливі надзвичайні ситуації та нестандартні резонансні й небезпечні події;

оперативно реагувати у випадку виникнення надзвичайних ситуацій (подій) на водних об'єктах, своєчасно забезпечувати вжиття аварійно-рятувальних заходів;

підвищити рівень забезпечення безпечного відпочинку населення;

зменшити вірогідність виникнення техногенних надзвичайних ситуацій;

зняти соціальну напругу серед населення;

посилити інформування мешканців Харківської області з питань цивільного захисту;

провести очищення від вибухонебезпечних предметів об'єктів критичної інфраструктури, соціально-значущих об'єктів та земель сільськогосподарського призначення;

відновити роботу систем життєзабезпечення населення;

створити умови для відновлення роботи підприємств, установ та організацій області;

забезпечити захист персоналу об'єктів критичної інфраструктури, культурного, спортивного призначення, працівників суб'єктів надання адміністративних послуг, населення

(Із змінами, внесеними розпорядженням голови ХОВА від 01.07.2024 № 436В, розділ доповнено новим абзацом);

забезпечити своєчасний збір, узагальнення, аналіз, систематизацію та обробку інформації (включаючи службову та таку, що становить державну таємницю) щодо надзвичайних ситуацій, подій, стану функціонування систем життєзабезпечення та об'єктів критичної інфраструктури Харківської області з подальшим оперативним поданням узагальненої інформації керівництву обласної військової адміністрації

(Із змінами, внесеними розпорядженням голови ХОВА від 05.08.2025 № 684В, розділ доповнено новим абзацом).

5. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Контроль за виконанням Програми здійснює Харківська обласна рада.

Дії щодо виконання заходів Програми координує Департамент цивільного захисту Харківської обласної державної (військової) адміністрації.

Відповідно до Порядку розроблення обласних цільових програм, здійснення моніторингу, контролю та надання звітності про їхнє виконання,

затвердженого рішенням обласної ради від 23 вересня 2021 року № 218-VIII, відповідальний виконавець Програми щокварталу та щороку за формами та у строки, визначені цим Порядком, інформує обласну раду про результати виконання Програми, стан фінансування та ефективність реалізації її заходів.

**Керуючий справами
виконавчого апарату обласної ради**

Оксана МАЛИШЕВА